

ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์
เพื่องานทางวิทยาศาสตร์

เรื่อง การจัดการกับซากของสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ จึงออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการกับซากของสัตว์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง การจัดการกับซากของสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ซากของสัตว์” หมายความว่า

(ก) ร่างกายของสัตว์ที่ไม่มีชีวิต

(ข) เลือด น้ำเหลือง สารคัดหลั่ง อูจจาระ ปัสสาวะ อวัยวะ เนื้อเยื่อหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์

(ค) สิ่งปนเปื้อนจาก (ก) หรือ (ข)

“ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการ” หมายความว่า ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการ ตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์

“คณะกรรมการกำกับดูแล” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ประจำสถานที่ดำเนินการ (คกส.)

“โครงการ” หมายความว่า โครงการขอใช้สัตว์ (Protocol) ที่ผู้ใช้สัตว์นำเสนอเพื่อขออนุญาตใช้สัตว์ในการวิจัย การทดลอง การทดสอบ การผลิตชีววัตถุ หรือการเรียนการสอน ต่อคณะกรรมการกำกับดูแล

“สารเคมีอันตราย” หมายความว่า ของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการของเสียอันตราย

หมวด ๑

การดำเนินการทั่วไป

ข้อ ๔ ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการต้องจัดให้มีมาตรฐานวิธีการปฏิบัติ (Standard Operating Procedures, SOPs) ในการจัดการกับซากของสัตว์

ข้อ ๕ การจัดเก็บซากของสัตว์ ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการต้องจัดให้มีสถานที่ ภาชนะ อุปกรณ์ และการจัดการ ดังนี้

(๑) สถานที่สำหรับเก็บซากของสัตว์ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑.๑) เป็นสถานที่มิดชิดอยู่ในพื้นที่แยกจากพื้นที่อื่น ๆ และสามารถป้องกันสัตว์ที่อาจเป็นพาหะ อาทิ สุนัข แมว นก หนู แมลง เป็นต้น

(๑.๒) สามารถควบคุมการเข้าออกของบุคคล

(๑.๓) มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการติดตั้งอุปกรณ์และการปฏิบัติงาน

(๑.๔) ในกรณีที่มีการใช้เชื้อโรค สารเคมีอันตราย วัสดุกัมมันตรังสี หรือกากกัมมันตรังสี ต้องจัดให้มีสถานที่จัดเก็บจำเพาะที่มีความเหมาะสมในการป้องกันการแพร่กระจายสู่สิ่งแวดล้อม

(๒) ภาชนะและอุปกรณ์สำหรับเก็บซากของสัตว์ตามความเหมาะสม ดังนี้

(๒.๑) ภาชนะบรรจุซากของสัตว์ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เกี่ยวกับการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พร้อมติดฉลากที่ระบุชนิด น้ำหนัก วันที่บรรจุ แหล่งที่มาของซากของสัตว์ ชื่อหัวหน้าโครงการพร้อมหมายเลขโทรศัพท์

(๒.๒) สิ่งปนเปื้อนที่เป็นของมีคม ต้องบรรจุในภาชนะที่ทำจากวัสดุที่แข็งแรงทนทานต่อการแทงทะลุและการกัดกร่อน มีฝาปิดมิดชิดและป้องกันการรั่วซึมของของเหลวภายในได้

(๒.๓) รถเข็นซากของสัตว์

(๒.๔) ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง หรือห้องเย็น ที่มีขนาดเหมาะสมกับขนาดและปริมาณซากของสัตว์ และสามารถควบคุมอุณหภูมิให้เหมาะสม

(๒.๕) อุปกรณ์ช่วยผ่อนแรงในการยกหรือขนย้าย กรณีต้องดำเนินการกับซากของสัตว์ที่มีขนาดใหญ่

(๓) มีระบบป้องกันการแพร่กระจายและปนเปื้อนของเชื้อโรค สารเคมีอันตราย วัสดุกัมมันตรังสี หรือกากกัมมันตรังสี สุ่มนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๖ การจัดการกับซากของสัตว์ทั้งตัวขนาดใหญ่ กรณีที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายทั้งตัวต้องมีมาตรฐานวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม

ข้อ ๗ การขนส่งหรือเคลื่อนย้ายซากของสัตว์ภายในอาคาร ระหว่างอาคาร และออกนอกหน่วยงาน ต้องดำเนินการดังนี้

(๑) บรรจุซากของสัตว์ไว้ในภาชนะที่สามารถป้องกันการรั่วซึม

(๒) ปิดหรือคลุมภาชนะบรรจุซากของสัตว์ให้มิดชิดในระหว่างการขนส่งหรือเคลื่อนย้าย

(๓) จัดให้มีอุปกรณ์เพื่อการขนส่งหรือเคลื่อนย้ายซากของสัตว์ให้เหมาะสมตามแต่กรณี

ข้อ ๘ ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการต้องจัดให้มีการบันทึกข้อมูลการจัดการซากของสัตว์ไว้เพื่อตรวจสอบ ได้แก่ ชนิดของซากของสัตว์ น้ำหนักบรรจุ วันที่บรรจุ แหล่งที่มาของซากของสัตว์

ชื่อหัวหน้าโครงการพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ วันที่ทำลาย วิธีการทำลาย และหน่วยงานที่ทำลายซากของสัตว์

ข้อ ๙ การทำลายซากของสัตว์ด้วยวิธีการเผา การฝัง การใช้สารเคมี หรือการนำส่งให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการทำลาย ต้องระบุไว้ในระเบียบหรือข้อกำหนดการดำเนินงานของสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์นั้น และต้องดำเนินการทำลายตามวิธีการตามที่กฎหมายบัญญัติว่าด้วยการนั้น

กรณีที่ไม่ดำเนินการทำลายซากของสัตว์ตามวรรคหนึ่งให้ผู้ขอใช้สัตว์แสดงรายละเอียด เหตุผล และความจำเป็นไว้ในโครงการ

หมวด ๒

การดำเนินการกับซากของสัตว์ที่ติดเชื้อ

ข้อ ๑๐ ให้ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการจัดให้มีการคัด แยก บรรจุ เก็บ ขนย้ายซากของสัตว์ที่ติดเชื้อไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อ ปะปนกับวัสดุหรือมูลฝอยอื่น

ข้อ ๑๑ กรณีที่มีการใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์โดยใช้เชื้อโรคที่สามารถติดต่อกับสัตว์สู่คนที่กำหนดอยู่ในกลุ่มที่ ๓ และ ๔ ตามกฎหมายว่าด้วยเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการต้องจัดให้มีการทำลายเชื้อที่ปนเปื้อนในซากของสัตว์ ณ สถานที่ดำเนินการ ก่อนการขนย้ายหรือนำส่งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการทำลายซากของสัตว์

ข้อ ๑๒ กรณีที่มีการใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์โดยใช้เชื้อโรคที่สามารถติดต่อระหว่างสัตว์ด้วยกันเอง ให้ดำเนินการตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

ข้อ ๑๓ วิธีการทำลายซากของสัตว์ที่ติดเชื้อต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติว่าด้วยการนั้น

หมวด ๓

การดำเนินการกับซากของสัตว์ที่ปนเปื้อนสารเคมีอันตราย

ข้อ ๑๔ ซากของสัตว์ที่ปนเปื้อนสารเคมีอันตราย ถือเป็นของเสียอันตราย ให้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดว่าด้วยของเสียอันตรายที่ออกโดยกรมควบคุมมลพิษ

หมวด ๔

การดำเนินการกับซากของสัตว์ที่ปนเปื้อนวัสดุกำมันตรังสีหรือกากกำมันตรังสี

ข้อ ๑๕ ให้ผู้รับผิดชอบสถานที่ดำเนินการจัดให้มีการคัดแยก เก็บรวบรวม และจัดสถานที่เก็บซากของสัตว์ที่ปนเปื้อนวัสดุกำมันตรังสีหรือกากกำมันตรังสีไว้ชั่วคราวเป็นการเฉพาะ แยกออกจาก

สถานที่เก็บซากของสัตว์ วัสดุ หรือมูลฝอยอื่น โดยปฏิบัติตาม “แนวปฏิบัติในการคัดแยกและเก็บรวบรวมกากกัมมันตรังสี” ของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงการป้องกันการปนเปื้อนและการแผ่รังสีให้ได้มากที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ศาสตราจารย์พิเศษจอมจิน จันทรสกุล

ประธานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม

การดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์